

Lazo se nagne k njemu, da bi ga laže izpoznal. „Ha, davno je vže tega, Stanko, in ko bi na tvojem obrazu ne poznal te obrunke, ki te je zaznamoval z njo panduraga skadarskega vezirja v Halkandelen-u, gotovo ne bi vedel, kdo si.“

Hajduk Stanko se začudi tej opazki. „Kaj? ali ti znaš to?“ — vskrikne zavzet, za obe rami prime Laza, in vtakne svoj nos prav v obraz mu. Na enkrat se obrne k svojim tovarišem in odkrije. „Bratje!“ — izpregovori z ginljivim glasom, „hvalo Kristu in njegovima roditeljema, da zopet vidim svojega davnega harambašo. Vi ga poznate le iz pesem po njegovih zaslugah; odkrijte se! Slavni harambaša Lazo Vukotić stoji med nami.“

„Živio harambaša Vukotić!“ — zavrisnejo hajduki in čapke sučejo nad glavami.

Lazo hladno sprejme to čest; radosten nasméh mu je pohvala privabila na obraz; al precej je zopet zginil z njega; pobesi glavo in z dlanjo si zakrije obraz. Al kmalu se zopet izdrami in resno, kakor bi še bil, ali prav za prav, kakor bi zopet bil harambaša: „Tiho, junaci, tiho! Ne tratimo časa! — Kje pa taborite, kje je vaš harambaša Milenko?“

„Tudi to zna, kdo je naš harambaša!“ — zavzet omeni Stanko. „Ne zameri, dragi harambaša, kdo pa sta ta dva tvoja spremnika?“

„Moja sina; nisem sam prišel“ — odgovori Lazo, „le idimo“ — opomni.

Ne zajet, temuč na čeli svojim sinom Lazo čez četrto ure stopi v tabor med hajduke. V trih vrstah stojé hajduci v velikem polukrogu, sredi njih pa je harambaša Milenko, in spredaj plapolá ogenj, da se vse dobro vidi okrog, kaj je to, kaj to.

Lazo se začudi, ko zagleda toliko hajdukov. „Oj, kako hajduška slava raste vsako leto lepše in lepše; prokletega Mohamedana skrbí, da pogine hajduštvo; pozdravljam vas v imenu Kriščevem, bratje junaci!“ — Tako Lazo ogovori hajduke.

„Tudi mi te pozdravljamo v tem svetem imenu“ — odzdravi harambaša Milenko v imenu vseh. „Kaj pa ti“ — ogovori ga na enkrat — „ali se ti je vže zgnjusilo na tujem, da si zató prišel na naše svobodne gore, da mučeniški umrješ v boji s Turkom in poturčencem?“

„Črna gora nam ni tujstvo, brate harambaša!“ — odvrne Lazo.

„Ne, to ni, Bog ne daj tega!“ — Milenko z rokami maha po zraku. „Iz Črne gore si prišel tedaj, Vukotić? Prignala te je toraj zdanja tihota na gore, tam je vražje tiho vès čas, kar je umrl stari orel — vladika Peter.“

„Čaki malo, Milenko!“ — skoči mu Lazo v besedo; „mlad orel se kmalu operi; saj ne bode zmerom tako tiho. Ne, ni me to pripodilo na šardaške gore.“

„Tedaj pa govôri“ — razhudi se harambaša Milenko — „povedi, kaj te je prisililo zopet k nam, k svojim nekdanjim bratom, ki si jih zapustil.“

Lazo se vspne. „Nikar!“ — zakriči — „nihče me ne smé spominjati tiste strašljive minolosti tako dolgo časa ne, dokler sam ne pomeknem zavoja z nje.“

„Znam to, znam“ — odvrne Milenko omračen, ali menil sem, da je zdaj tista prilika, o ktere si obljubil zavreči zavoje.“

„Vže je tù“ — potrdi Lazo in divje radostno se mu posveti okó — „harambaša Lazo Vukotić stoji med vami!“

Kar sta do zdaj čula in videla sina, to vse jima še bolj vnema zavzetje, zdaj še le jameta izpoznavati, kaj so pomenile očine besede pri skadarskem jezeru; tem rajša bi zdaj izvedela, kakova okolnost je očeta prisilila, da si zatišja poišče na Črnej gori; kaka okol-

nost mu je branila, da njima svojima sinoma, noter do danes ni hotel razodeti ničesar o svojej minolosti. Vrhi tega pa nju dušo bolj in bolj zanima vse, kar vidita in čujeta.

„Tedaj je vže tisti čas zdaj?“ — povpraša Milenko. „Dobro toraj. Deset nas je bilo pred dvajsetimi leti, ko smo ti prisegli. Junaci Vukotićevi!“ obrne se k hajdukom — „stopite pred vašega harambašo! Po denes vas ne veže več poslušnost, ki ste mi jo prisegli o mojej izvolitvi za načelnika.“

Zdaj stopi bliže devet hajdukov, starih mož junakov, močnih še zmerom tako, kakor so močne šardaške skale, med njimi Stanko, iz vrste ostalih hajdukov, in postavijo se v vrsto pred svojim davnim harambašo Vukotićem Lazo.

Harambaša Milenko se zopet obrne k hajdukom. „No, zdaj vidite junaci, kaj se je zgodilo“ — ogovori jih — „izvolili ste si mene za harambašo, obljubili ste mi vernost, in Bog je priča, zvesti ste bili svojej obljubi. Jaz pa sem vam obljubil, da vas ne zapustim, le ko bi Bog zahteval to in vi. Slišali ste tedaj harambašo Vukotića, ki svoje junake vabi k sebi, mene pa veže obljuba, to vam je Božja volja. Po zdaj nisem več vaš harambaša, danes stopim zopet v vrsto Vukotićevih junakov.“

Hajduci se odkrijó — na znamenje, da so zadovoljni z njegova željo. Al nobeden izmed vseh hajdukov ne izpregovori ne besedice; hajduk se mora povsodi in v vsem vesti tako, kakor bi odrezal, pa tudi, ko bi vsak svojo gonil, saj bi nikoli ničesar ne učinili, a hajduška slava bi ginila; le posled srčnosti in slavnosti cvetè hajduštvo. (Dal. prih.)

Dopisi.

Iz Maribora 4. marca. — Bralci „Novic“ že vedó nesrečni izid naše volitve deželnega poslanca. Naj jim na kratko povem, koliko ošna je bila nemškutarska sila, da je zoper dr. Dominkuša zmagal stotnik Seidel. Magjari se tepó in pobijajo pri volitvah; al tù gré saj pest za pest; — pri mariborški volitvi je vladal turšk terorizem, ki je že naprej strahoval prosto volitev. Pri tej volitvi niso volili meščani mariborski, in vendar je mestna policija regiment v svojih rokah imela, in kakor da bi volitev bila pustna burka, je mestna godba godla na dvorišču mestne hiše. Pač čudni so to pojmi o volitvah, pri katerih gré za resno spolnovanje državljanske pravice in dolžnosti, ako vidimo, da se volilci napajajo in se jim gode, da bi se jim zdrava pamet zmešala, kadar stopijo pred mizo komisije, da glasujejo! Al pustimo to, kar ni ravno zoper postavu in ustavo, če tudi je prečudno! Al po vsem nesramno je, ako se kandidat poslužuje psovka proti svojemu nasprotniku zato, da bi sebe povzdignil in zmago dobil, kakor je storil to Seidel, ki poleg družih pritikin je dr. Dominkušovi stranki očital, da nima srca za Avstrijo, — da škili v Rusijo in Rim! — Kako se je ravnopravnosti pri tej volitvi v obraz bilo, kaže med drugim tudi to, da vladni komisar ni pustil dr. Dominkuša v dvorano volitve, nasprotnega kandidata Seidel-na pa je pustil, in še več: volil ga je celó v volilno komisijo, da bi vsakemu volilcu pred očmi bil!! Ko so že zunaj volilne dvorane morali volilci Slovenci vsakovrstnih britkosti trpeti, ni se jim bolje godilo v dvorani, kjer je volilni komisiji prvomestnik neki Wolf bil, ki se v svojem življenji še toliko ni učil, da bi znal slovenski brati. Zoper nerednosti brez konca in kraja, ki so se godile v dvorani in zunaj dvorane, je prote-

stoval dr. Vošnjak in protestovalo je ž njim vred 73 volilcev Slovencev, pa zapustili so dvorano. Vse ostale je dobil Seidel na svojo stran, in med njimi je bil celó en duhoven! „Krono“ liberalizma je že na tem svetu prejel. — Mi popolnoma pritrdimo temu, da so narodni možje s protestom hrbet obrnili taki volitvi; kaj neki bi bili opravili, kot to, da bi bilo stalo 73 volilcev za Dominkuša v zapisniku — brez vspeha; z volitvijo svojo pa bi bili — odobrili volitev celo.

Iz Trsta 6. marca. st. — (Cesarjev prihod. Volitve. Novi Trst.) Volitve za mestni in oziroma deželni zbor v okolici tržaški so preložene na 21. dan t. m., to je na nedeljo po sv. Jožefu, ker na sv. Jožefa dan pride cesar v Trst; mestni zbor je za slovesni sprejem odločil 6000 gold. iz mestne blagajnice. Volitev národnih mož je zagotovljena: to se sliši od vseh strani. In tako se tudi v „Görz. Zeitg.“ iz Trsta piše. Sploh je zanimivo, kar ta časnik piše o zeló novem obrazu mesta tržaškega, in to od tistega časa, kar, kakor slovensko-naroden venec, obdajajo Trst čitalnice. Ni tedaj čuda, da so tudi ministru dr. Giskri, kakor smo slišali, po glavi rojile stotine čitalnic, ko se je z dr. Bleiweisom pogovarjal o slovenskih zadevah. Kar se poprej nikdar ni v Trstu slišalo, sliši se zdaj vsak hip, da se slovanske pesmi razlegajo po ulicah tržaških, ki jih pojó Slovenci, Srbi, Dalmatinci itd. — Celó jedilne liste v gostilnicah nahajamo slovenske. Govori se o napravi društva „Sokola“, o društvu delalcev — in to vse od slovenske strani. Za gotovo se tudi pripoveduje, da poslanci slovenski hočejo posnemati poslance deželnega zbora kranjskega in govoriti v mestnem zboru slovenski. Tako je pravo! Naj tudi Lah čuje, da jezik slovenski more biti jezik parlamentarni.

Iz Gorice. — 21. februarja je bilo v Gorici priplepljenih in raztrošenih po mestu vse polno razglasov v smislu tiste stranke, ki bi rada spravila Gorico pod Italijo. V omenjenih razglasih razliva svoj žolc „goriški agitatorski odbor“ na fml. Moering-a in na vse tam bivajoče Slovence in Nemce. Razglas govori o goriških izseljencih, — o taboru Šempaškem, češ, da ga je vlada skrivši napravila, da je ž njim Lahe dražila! — govori o dogodkih v Palmi kot nasledku tabora, zaradi katerih je zdaj mnogo Goričanov v pravdo zapletenih; grozi avstrijski vladi itd. Nesrečnim Goričanom naroča, naj se v črno oblečejo v znamenje žalosti. — Ta razglas prilastujejo glasovitemu Favetti-ju, ki je moral pobegniti in čegar otrokom je goriško mestno starešinstvo dalo 900 gold. penzije. Kot zahvalo je Favetti poslal v veljavniše italijanske hiše v Gorici papirnate (zakaj pa ne korenove?) svetinje! — Naznanite drage „Novice“ to dogodbo po „Primorcu“ tudi svojim bralcem.

Iz Idrije. V saboto je bila tukaj volitev deželnega poslanca namesti viteza A. Gariboldi-a. Prišlo je k volitvi 75 volivcev; 67 glasov je dobil c. kr. rudarski svetovalec gosp. Lipold, 8 pa mestni župan in notar gosp. Höchtl. Tedaj je gosp. Lipold izvoljen. Lipoldi na slovenskem Štajarskem stojé v vrsti národnih mož; po takem bi se utegnili misliti, da tudi novoizvoljeni poslanec bode imel čutje za potrebe in pravice slovenskega našega naroda.

Iz Krškega 8. sušca. — Danes so Njih Veličanstvo cesar s presvitlo cesarico potovaje po železnici v Zagreb se nekoliko mudili na postaji Videmsko-krški, kjer se jima je gospod deželni predsednik Conrad pl. Eybesfeld poklonil in tu zbrana meščanska krdela iz Novega mesta, Krškega in Kostanjevice presvitlemu cesarju predstavil. Živio-klici obilnega ljudstva, ki je od vseh strani privrelo le-sem, bili so ob

prihodu in odhodu gromoviti. Njih Veličanstvo so se jako veseli navdušenega sprejema poslovali čez malo trenutkov, ko so svoje ime zapisali v spomenico meščanov novomeških.

Iz Postojne. — Čitalnica naša napravi 14. marca ob pol osmih večerno veselico, kateri bo program ta-le: 1) Glediščina igra „Bob iz Kranja“; 2) „Nova pisarija“ od dr. Prešerna; 3. tombola. Potem se bode volil nov odbor. Vse prijatelje čitalnične vabi vljudno k tej veselici odbor.

Iz Boštanja na Dolenskem — je glavni odbor kranjske družbe kmetijske po predsedniku podružničnem g. Drmelji prejel žalostno novico, da je prečastiti fajmošter boštanski gosp. Ignaci Kutnar, ud družbe kmetijske, po dolgi bolezni umrl.

Iz Kranja. (Čitalnica.) V nedeljo 14. marca ob 8. zvečer bode v čitalnici „beseda“. Igrali se bote dve glediščini šaloigri: „Ultra“ in pa „Ravni pot najboljši pot.“ Po „besedi“ je tombola. Vljudno vabi častite gg. društvenike odbor.

Iz Ljubljane. (Odbor družbe kmetijske), ki je imel v nedeljo svojo navadno mesečno sejo in je med mnogimi družimi razpravami obravnaval poziv c. k. ministerstva kmetijstva zaradi povzdige sviloreje (židoreje) na Kranjskem z državno denarno pripomočjó, je na to sklenil sl. ministerstvo prositi, da družbi za nakupovanje zdravega semena svilnih črvičev nakloni več podpore kakor lani. Podpiral je odbor to prošnjo s tem, da na Kranjskem ne le samo v Vipavski dolini temuč tudi na Dolenskem, Notranjskem in celó na Gorenškem je bila sviloreja prav živa in celó pri malih kmetih, dokler ni huda kuga črvičja oplašila ljudi. Treba tedaj iskati zdravega semena in ga pridnim svilorejcem dati, v ta namen pa potrebuje kmetijska družba podpore. — Konec lanskega leta je družba kmetijska dobila 150 gld. za nakupovanje tacega semena; po nasvetu prof. Haberlandta, voditelja nove svilorejne naprave v Gorici, je kupila od gosp. Lanca v Dalmaciji za ta znesek semena, ki ga hoče po malem razdeliti med pridne svilorejce kranjske proti temu brez plačila, da oni denar za dobljeno seme le tadaj povrnejo, ako bojo iz tega semena izrejeni črviči zdravi in se s pridom obnesli. — Kdor tedaj od družbe semena želi, naj se brž s pismom obrne do družbe kmetijske v Ljubljano.

— Vsled dopisa deželnega odbora, ki se je opiral na sklep poslednjega deželnega zbora, je c. k. deželno predsedstvo z dopisom od 28. dne t. m. št. 240 naznanilo deželnemu odboru, da se ob enem opominjajo vsa c. kr. okrajna poglavarstva (kantonske gosposke), da se na tanko ravnajo po ukazih od 23. avgusta in 20. septembra št. 2229 in 2450, ki zapovedujeta rabo slovenskega jezika v uradovanji, in da bode deželna vlada zmirom nad tem pazila, da se vsi postavni predpisi o tem povsod in popolnoma spolnujejo. Opomin ta c. k. deželne vlade kantonskim gosposkam je ob enem pooblastilo našim ljudem, da zahtevajo uradne dopise v slovenskem jeziku in da ne sprejemajo družih, ki so pisani v nerazumljivem jim jeziku.

— (Iz poslednjega občnega zbora društva „Slovenije“) naznanjamo obširnejše to-le: Iz tajnikovega sporočila se je izvedelo, da je društvu na novo pristopilo 27 udov. Za vabilo, s katerim bode „Slovenija“ prosila doneskov za Vodnikov spominek, se dela ličen obris tega spominka. Brž ko bode gotov, se razpošlje po svetu rodoljubom in častiteljem Vodnikovim. Od društva „Sokola“ se je se zahvalo sprejelo v to ime 11 gld., ki so se naložili v hranilnici. — Gosp. dr. Tomanu je odbor poslal peticijo do državnega zbora zoper vpeljavo direktnih volitev, gosp. Svetcu pa

pismo zarad davkov. — Z rešitvijo društvene reklamacije o mestnih volitvah, ki jo je odbor prejel od tukajšnjega magistrata, odbor ni zadovoljen, zato bode novo vlogo podal dotičnemu uradu. — Za prvi tabor, ki ga društvo hoče napraviti, se je odločil binkoštni pondeljek (17. maja) popoldne v okolici ljubljanski; o posamesnih odločbah se bode poročalo v prihodnjem občnem zboru.

Nanašaje se na sporočilo tajnikovo, ki govori o prejetih 11 gold. za Vodnikov spominek po društvu „Sokolu“, poprime dr. Costa besedo in gledé na „besedo“ gimnazijskih dijakov ljubljanskih, ki je bila odlična v vseh razdelkih svojih, in gledé na velikodušni dar, ki doide po tej besedi spominku Vodnikovemu, nasvetuje: občni zbor „Slovenije“ naj izreče zahvalo in pohvalo rodoljubni mladéži gimnazijski. Zbor soglasno z navdušenimi „živili“-klici pritrdi dr. Costovemu predlogu.

O predlogu odborovem, da se društvo ne udeleži volitev mestnih, poroča potem dr. Costa. Najpred popisuje, kaj se je godilo, da je deželna vlada prišla do tega, da je mestni zbor razpustila. Poslednja večina, da bi odstranila narodnega župana, si je besedo dala, da ne pride v nobeno sejo; po takem ni bilo mogoče nobeno delovanje mestnega odbora in magistrata. Ta trma je prisilila vlado, da je ves zbor razpustila, in iz tega izvira to, da imamo letos volitev celega zbora in ne samo 10 odbornikov, kakor bi bilo po postavi. Župan in odborniki so po takem zgubili svoje opravilstvo. Važna državljanska pravica je volitev, to je gotovo; al nastopijo včasih okoliščine take, da se volilci prostovoljno odpovejo tej pravici; to vidimo na Českem, pri Rumuncih na Erdeljskem, to smo doživeli poslednji čas tudi v Mariboru. Národna večina, ki je od 1861. do 1868. leta imela mestno krmilo v rokah, je mnogo koristnega dovršila za mesto, je odvrnila priklade na hišni in zemljiščini davek itd. Naj zdaj nasprotniki naši pokažejo, kaj oni znajo. Oni so poprej nam sodniki bili, zdaj hočemo mi njih sodniki biti. Naj vidi mesto, kaj oni zmorejo! — Po tem bere razglas („Novice“ so ga prinesle v 9. listu), ki ga je spisal društveni odbor. Predsednik dr. Jan. Bleiweis odpre debato. Vsi so za to, da se društvo ne udeleži volitev, in razglas je bil soglasno sprejet.

Druga točka današnjih razprav je bil predlog odborov: naj društvo o začasnem ministerskem ukazu od 10. svečana zarad šolskega nadzorstva izreče v resoluciji svoje mnenje s tem, da se popolnoma sklada z dotično interpelacijo dr. Tomanovo in družnikov njegovih. Dr. J. Bleiweis podpira ta predlog v obširnem govoru. Pred vsem kaže na viharo 19. sejo lanskega deželnega zbora, ko je šlo za to, da se duhovstvo pahne iz ljudske šole, — da pa je večina zborova sklenila postavo, ktera ni segla čez meje postave od 25. maja 1868., vendar je varovala vpljiv duhovščini, ki ima v naši deželi največe zasluge za šole. Ministru nauka ni bila po deželnem zboru osnovana postava po volji — ukazal je začasno drugo. Tudi jaz — pravi govornik — ne pojem hvale ljudskim šolam, kakor so dozda bile; al duhovščina ni ničesa pregrešila, ker morala se je ravnati po vladinih šolskih predpisih. Vlada pa je dozda ljudsko šolo imela le najbolj za dresuro otrok v nemščini, in ni se skrbelo za to, da bi se bila mladina saj v viših razredih po lahki poti učila nekoliko zemljepisa, natoroznanstva, zgodovine, kmetijstva itd. Ko bi se bili v šolah otroci, ki so zdaj gospodarji kmetiški, učili le nekoliko natoroznanstva, da bi na priliko vedeli, od kod se izvalijo gosénice, gotovo bi nam ne bile lani gosénice toliko zelja požrle. Namesti tega se je nem-

ščina jim vbijala v glavo in fantiči so morali na vprašanje: kaj so angelji? odgovarjati: die Engel sind pure Geister itd., pa pri „pure“ mislili so le na pure očetove! Da bodo ljudske šole boljše, se morajo začeti drugače popravljati, kakor le s tem, da se na duhovščino kamnje luča. Vsaka dežela naj stori za-se, kar sama za potrebno spozná; tū spet se vidi, kako potrebna je avtonomija deželna. Potem razlaga govornik, kako so dozda bile osnovane šolske oblasti, in kako imajo vprihodnje biti. Po državni postavi od 25. maja 1868. leta gré deželnim zástopom o šolski uravnavi velika beseda; te se ne drži ministerski ukaz od 10. svečana, in ako bi ministerstvo tudi v družih rečéh tako samovoljno postopalo, čemu so potem dedelni zbori? Ker ima društvo naše po pravilih svojih pravico in dolžnost, da čuje nad tem, da se ne žalijo narodove pravice, ktere so izročene deželnim zborom, tedaj nasvetuje govornik: naj društvo sprejme gori omenjeni predlog. In društvo ga je sprejelo soglasno.

Med nasveti društvenikov razodeva dr. Karol Bleiweis željo, da se razglas zarad mestnih volitev pošlje tudi v posebnih iztisih društvenim volilcem na dom. Predlog se je sprejel. — Gosp. Regali pogreša med volilci nektare hišne posestnike in želi, da odbor te napake po postavni poti odpravi. Ces. komisar gosp. Gutman opravičuje imenik volilcev. Dr. Costa dodaja, da je odbor storil, kar je vedel, in da je želeti, naj se pri njemu oglasi, kdor misli volilno pravico imeti, ako se sam ne oglasi na dotičnem mestu. Gosp. Regali je s tem razjasnilom zadovoljen. Predsednik izreče pri tej priliki željo: naj družbeniki tudi v družih prilikah se obrnejo do odbora, naj mu nasvetujejo, kaj naj v občnem zboru obravnavati dá itd. Če vejo družbeniki dobrih svetov, naj jih odboru razodenejo, namesti da po časnikih obirajo odbor. Odbor rad sprejema nasvete; on sam pa ni sveti duh, ki bi moral za vse misliti, za vse delati. — Na posled se pritoži gosp. Kreč, da se je njegovo ime v imeniku mestnih volilcev popačilo v Kretsche, ktero se nikod ne nahaja, in misli, da taci spak je v imeniku še več. Pričujoči magistratni voditelj g. Gutman ni dal o tem nikakoršnega razjasnila. — Ker se nihče več ni oglasil, bilo je seji konec.

— Gospodje ravnatelji dijaške besede so izročili odboru „Slovenije“ veliki znesek od 210 gold. za spominek Vodnikov. Odbor ga je radostno sprejel in hranilnici izročil.

— (*Katoliško društvo*) je imelo 3. dne t. m. prvi občni zbor. Pričujočih je bilo nad 100 udov. Grof Wurmbrand stareji in dr. Čebašek — poroča „Danica“ — sta naznanila dosedanje delavnost začasnega odbora in govorila goreče besede v spodbudo novega društva; dr. Costa pa je govoril o petdesetletnici sv. Očeta in nasvetoval: 1. da naj katoliška družba pošlje voščilo sv. Očetu za zlato mašo; 2. naj dá na svitlo knjižico s kratkim popisom življenja sv. Očeta in petdesetletnice; 3. naj napravi o tem lepem godu slovesno Božjo službo. Vsi sklepi so bili sprejeti. V odbor so izvoljeni naslednji gospodje: grof Wurmbrand star.; dr. E. H. Costa; dr. Čebašek; bukvovez Gerber; kanonik in vodja semenišča Kramar; učitelj Močnik; Mat. Šreiner, mojster; posestnik Jožef Šventner; kanonik in dekan Jož. Zupan; grof Wurmbrand mlajši; Ant. Klein, faktor; trgovec Vičič; mojster Tuma; posestnik Kovač; mojster Drašler; kanonik P. Urh; dr. L. Vončina; dr. J. Strbenec; gvard. P. Salvator; trgovec Edv. Karinger; bukvovez Ničman; zasobni uradnik Drag. Lahajner; trgovec J. Fabijan; vrednik „Danici“ L. Jeran. Odborova naloga bode si zunaj Ljubljane povernikov voliti. — Odbor je izmed sebe volil v drugi seji grofa

Wurmbranda starejšega za predsednika, dr. E. H. Costo za podpredsednika, dr. Čebaška za tajnika, bukvozeza Gerberja za blagajnika, dr. Strbeneca za bibliotekarja, Močnika in Kleina za perovodja.

— Po pismu v „Danici“ je bil prečastiti gospod Ignaci Mrak, naš rojak in misijonar v severni Ameriki, 7. dan svečana t. l. za škofa posvečen namesti umrlega gospoda Baraga.

— Strelišče ljubljansko, ki je na kant prišlo, je bilo unidan za 12.500 gold. prodano. Hranilnica, ki ima veliko posojila na tem poslopi, ga je kupila.

— Kakor slišimo, se delo za železnico, ktera pride iz Trebiža v Ljubljano, začne 1. dan prihodnjega meseca pri Ljubljani in pri Kranji.

— (Čitalnica tukajšnja) napravi prihodnjo nedeljo pred veliko nočjo zadnjo „besedo“. Dalo bode dramatično društvo priljubljeno veselo igro „Dobro jutro“ s petjem v 2 djanjih, pri kateri bode godla mestna godba. Družbenike tukajšnje in unanje vabi vljudno odbor.

— „Sokolov“ večer v saboto je bil v vsem vreden vrstnik drugim večerom; posebno je humoristični Ravnikarjev „Brencelj“ izbudil veliko radost. — Vabilo g. M. Vilharja, naj pride „Sokol“ 2. maja v pivški tabor na Kalcu, je bilo navdušeno sprejeto.

— Izvrstni naš rojak gosp. Grbec je sprejel ponudbo narodnega gledališča v Pragi, da ondi poje v operah.

— (Volitev deželnega poslanca) namesti umrlega g. prošta Kos-a v Kranji je razpisana na 19. dan prihodnjega meseca.

— (Volitev mestnega zbora v 3. razredu) je bila včeraj. Grozno revna je bila: od 322 volilcev jih je prišlo volit le — 111, tedaj komaj tretji del, — 211 volilcev se še zmenilo ni za to volitev; naših mož iz Krakovega in Trnovega, iz Št. Peterskega predmestja in od sv. Jakoba itd. ni bilo nobenega videti. In vendar so vse žile napeli nemški očetje, da so ljudi tirali k volitvi, celó z vozovi so jim stregli, in kruljeve so dali po postrežčikih k volitvi peljati. Tako smo iz Mahrove hiše videli dva postrežčeka nekega možička, ki s suho robo tržuje, pod pazduho na „rotovž“ peljati; na obrazu se mu je bralo, da mu je za volitev toliko mar kot za lanski sneg. In z vsem tem napenjanjem so vjeli le 111 glasov. In še med temi je veliko takih, ki niso pristojni v Ljubljani, ampak taki, ki so po novi postavi volilno pravico dobili zato, ker nekoliko davka od službe svoje ali opravila svojega plačujejo. S takimi volilci se je število v 3. razredu letos pomnožilo za več kot 100, na priliko z uradniki pri železnici, z buchhalterji v fabrikah ali štacunah itd. Mi vsem tem privošimo volilno pravico, le kazati smo hoteli, kako se je še ta mrvica glasov skupaj spravila. Čemu pa se je konstitučno društvo za volitev tako silno napenjalo, nikakor ne moremo razumeti, ker narodni možje še blizo niso šli, in se mu svojih lastnih protestantov tudi zato ni bilo treba bati, ker še le poslednji dan skovana nova volilna listnica je nameravala le 3 odbacniti iz prve listnice in na njih mesto gospode Uraniča, Mauserja in Plavca postaviti. Al ta strančica sicer „Fleisch von ihrem Fleische und Geist von ihrem Geiste“, je le sedmerim odtrgala nekoliko glasov, zmôgla ni z nikomur, kajti izvoljeni so: Legat Fr., pečár, Bilina Ferd., rokovičar, Komar Jan., krčmar, Goltsch Fr., čevljar, Fink Fr., krojač, Mikusch Lor., marélar, Hansel Vinc., mizar, Haufen Jož., kupec, Leskovic Karl, kupec in Sakrajschek Andr., kovač. Govori se, da „konst. društvo“ za velike zasluge pri včerajšnjih

volitvah namerava medalije deliti, in da zlato medalijo dobila klobučar Debeuz in tapecirar Zergoll, srebarno pa mizar Hansel, Mahr, Terpin, Plautz in še več družih, ki so neutrudljivo tekali po vseh kotih, navduševali in priduševali mlačne, v kočije spravljalí počasne itd. Isto gledišče bomo imeli danes in v petek pred „rotovžem.“

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Velikanske priprave so se delale v Zagrebu za slovesni sprejem Njih Veličanstev. V Zagrebu ostane cesar 5 dni, odkodar pohodi mnoga mesta; 14. dne t. m. gré na Reko, 16. pride v Pulj, 19. v Trst; kdaj iz Trsta pride v Ljubljano in potem v Gradec, ni še znano. — Državnemu zboru dunajskemu je minister nauka izročil pravila učiteljstva v ljudskih šolah; verski odsek bode poročal o tem predlogu. — O finančnih zadevah se je začela obravnavati. — Državni stroški za 1869. leto so prevdarjeni na 299 milijonov in 26.671 gold., dohodki pa na 296 milijonov in 284.176 gold., zmanjkalo bode tedaj 2 milijona in 742.493 gld. — Viša deželna sodnija v Gradcu je na pritožbo državnega pravdnika spoznala, da je članek „Tujčeva peta“ tiskan v „Slov. Nar.“ objektivno kriv pregreška kaljenega javnega miru, vrednik Tomšič pa le prestopka zanemarjene dolžne pozornosti in mu je prisodila 50 fl. globe, oziroma 10 dni zapora, 60 fl. zgube na kavciji in izrekla, da ima tudi plačati stroške kazenske pravde. Proti tej razsodbi se bo vrednik pritožil na najvišjo sodnijo na Dunaji. — Politično slovensko društvo v Mariboru je dovoljeno in v četrtek bode 1. zbor. — Deželni zbor zagrebški se je začel 1. dne t. m. — Leva stranka na Ogerskem, ki je protivna sedanji vladi, čedalje močnejša prihaja; v take kraje, kjer se najbolj tepó, je poslala vlada komisarje ljudi mirit in strahovat. — Na Českem vlada še zmiraj izjemni stan; koló „sprave“ stoji; 15 vrednikov je v ječi. Dr. Smolka je unidan bil v Pragi in se menil z ondašnjimi prvaki; iz Prage je šel na Dunaj. Poljaki hočejo, da se razdelitev davkov prepušča deželnim zborom.

Žitna cena

v Kranji 8. marca 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 63. — rži 3 fl. 30. — ječmena 2 fl. 80. — ovsa 2 fl. — soršice 3 fl. 80. — ajde 2 fl. 36. — prosa 2 fl. 40. — krompirja 1 fl. 70. — fižola 3 fl. 52.

Žitna cena

v Ljubljani 6. marca 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 40 — banaške 5 fl. 10. — turšice 2 fl. 90. — soršice 3 fl. 58. — rži 2 fl. 90. — ječmena 2 fl. 80. — prosa 2 fl. 07. — ajde 2 fl. 50. — ovsa 1 fl. 90 — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 9. marca.

5% metaliki 62 fl. 90 kr. Ažijo srebra 121 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 20 kr. Cekini 5 fl. 82 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 6. marca 1869: 20. 54. 80. 1. 5.
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 20. marca 1869.